

Aan: de vaste Kamercommissie voor VWS
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG
E cie.vws@tweedekamer.nl

Datum: 28 oktober 2021
Kenmerk: 21-054
Onderwerp: Toegang tot de Wlz voor jeugdigen met een psychische stoornis (PV 3 november as.)
Contact: Mirjam Drost E. Mirjam.drost@wijzijnmind.nl M 06 19973092

Geachte leden van de Kamercommissie voor VWS,

MIND kritisch op besluit Blokhuis jeugdigen met een psychische kwetsbaarheid geen toegang te geven tot de Wet langdurige zorg (Wlz) – de Kamer is aan zet.

MIND heeft geen begrip voor het besluit van het demissionaire kabinet om jeugdigen met een psychische kwetsbaarheid alsnog geen toegang te geven tot de Wet langdurige zorg (Wlz). Dit besluit licht staatssecretaris Blokhuis toe in zijn brief van 15 oktober jl. aan de Tweede Kamer. Het gaat hier om jongeren tot 18 jaar met ernstige psychische problemen die langdurige, intensieve en nabije zorg nodig hebben. In de praktijk is dat een blijvende behoefte aan permanent toezicht of 24 uur zorg in de nabijheid. Er zijn schattingen die wijzen op 300 tot 800 jongeren. Met een indicatie voor de Wlz zouden zij niet telkens opnieuw hun zorg hoeven aan te vragen. Aangezien de huidige situatie leidt tot onzekerheid, discontinuïteit en onrust van jongeren en hun naasten die met zware psychische problemen kampen heeft de Kamer op 25 juni 2019 een amendement aangenomen over toegang tot de Wlz voor jeugdigen op een nader te bepalen datum en daarbij behorende voorwaarden.

Maar op 15 oktober 2021 maakt het demissionaire kabinet bekend om deze verruimde toegang van de Wlz voor jongeren alsnog geen doorgang kan vinden. Op deze manier worden psychisch zeer kwetsbare jongeren de dupe van de gaten in het Jeugdzorgsysteem.

Nu?

De staatssecretaris van VWS schrijft: "Alles overziend kan ik niet anders dan concluderen dat het nu niet verantwoord is de Wlz open te stellen voor jeugdigen met een psychische stoornis."

MIND wil van de staatssecretaris weten wat het perspectief is voor de jongeren en ouders die hierdoor gedupeerd raken.

CIZ

Het besluit van de staatssecretaris is onder meer gebaseerd op de veronderstelling dat het Centrum Indicatiestelling Zorg (CIZ) het aantal verwachte aanvragen niet goed in behandeling kan nemen en aanvragers daarom lang op een indicatie zouden moeten wachten.

MIND neemt kennis van de huidige capaciteitsproblemen van het CIZ, maar heeft geen begrip voor de besluiten die daarop door VWS worden genomen. Jongeren en hun ouders mogen het perspectief op toegang tot de Wlz binnen afzienbare tijd niet kwijtraken.

Alternatieven

Dat het CIZ verwacht niet op een goede manier de aanvragen voor jeugd-ggz te kunnen behandelen is naar de mening van MIND een uitvoeringsvraagstuk.

MIND vraagt zich af of het mogelijk is met nader te bepalen doelgroepen al wel te starten, bijvoorbeeld met de groep vanaf 16 jaar. Als deze groep wel al een aanvraag kan indienen en mogelijk een indicatie kan krijgen kan dit ook bijdragen aan het voorkomen van de problemen die regelmatig ontstaan bij het bereiken van de leeftijd van 18 jaar.

Ook kunnen wij ons voorstellen dat goede criteria aan de voorkant ook kunnen bijdragen bij meer gerichte aanvragen. Immers, bij kinderen waarvoor een indicatie wordt aangevraagd is op een of andere manier een vorm van jeugdzorg betrokken. Dit kan meer richting brengen in de aanvraag.

Zorg op maat moet leidend zijn

De mogelijkheid tot toegang - via een amendement door de Tweede Kamer gevraagd op 25 juni 2019- is voor een groep van naar schatting 300 tot 800 jongeren en ouders een belangrijke mogelijkheid voor betere en meer zorg op maat.

De toegang tot de Wlz kan voor sommige jongeren goed werken omdat dit zorggarantie voor onbepaalde tijd geeft. Kinderen met complexe problematiek en hun ouders zijn nu afhankelijk van kortdurende zorg- en ondersteuningstrajecten vanuit de Jeugdwet. Deze kortdurende trajecten waarin snel 'resultaat' geboekt moet worden, werken averechts bij cliënten die vooral gebaat zijn bij rust en continuïteit.

Gemeenten moeten beter hun best doen

Jongeren tot 18 jaar vallen onder de Jeugdwet en gemeenten zijn verantwoordelijk voor het bieden van goede zorg. Dat gaat lang niet altijd goed en jongeren en ouders lopen regelmatig vast in het systeem van de jeugdzorg bij hun gemeente.

Ook staatssecretaris Blokhuis erkent in zijn brief de problemen: "Bovenstaande betekent dat deze jongeren blijven aangewezen op hulp op grond van de Jeugdwet. Wat daarbij centraal

moet staan is dat de jeugdigen de hulp ontvangen die zij nodig hebben. Het is ingevolge de Jeugdwet de taak en verantwoordelijkheid van gemeenten om hiervoor te zorgen. Dit geldt voor alle jeugdhulp, dus ook voor de zorg aan jeugdigen met ernstige psychische problemen. Gemeenten organiseren dit ook, maar dat gaat helaas nog niet op alle plaatsen goed genoeg."

Hoe zit het met het oppakken van complexe casussen door de 8 regionale expertisecentra?

MIND pleit al jaren voor een betere en doorlopende zorg voor jongeren en ouders, zeker ook voor jongeren met complexe (psychische) casuïstiek.

Om deze jongeren te helpen zijn door het kabinet 8 regionale expertisecentra opgericht. Hiervoor heeft het kabinet 26 miljoen uitgetrokken. Blokhuis noemt in zijn brief deze centra als mogelijke oplossing voor jongeren met complexe casuïstiek.

MIND vraagt zich af hoeveel jongeren inmiddels daadwerkelijk door deze expertisecentra concreet zijn geholpen en ook wat deze centra kunnen betekenen voor jongeren met complexe problemen die nu niet via de Wlz kunnen worden geholpen. MIND zal zich binnenkort met deze vragen tot de staatssecretaris wenden.

Met vriendelijke groet,

Drs. M.J. ter Avest,
Directeur / bestuurder MIND